БУГУН — СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 18 август 1970 йил, сешанба ◆ № 192 (14.658). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ҲОЗИРГИ замон қирувчи самолёти учувчидан ғоят зўр маҳоратни, билимни талаб қилади. Буни Қизил Байроқ орденли Михаил Кутузов полки гвардиячилари яхши биладилар. Суратда 1- класс ҳарбий учувчи В. И. Блинов ўз ўртоқларининг парвозини кузатиб турибди.

В. Созинов фотоси. (ТАСС).

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга оширамиз!

АНТИҚА ҚУВУРЛАР

Қашқадарё чўлларида кейинги йилларда хазина изловчилар томонидан топилган газ конларининг айримларидан таркибида 6 процент олтингугурт бўлган «зангори ёқилғи» отилиб чиқди. Бундай газни саноатда ишлатиш хавфли. Чунки, таркибида олтингугурт бўлган газ металлни емиради, инсон саломатлиги учун зарардир.

Шунинг учун чўлда — Муборак посёлкасининг яқинида Иттифоқда йирик ва ягона газ — олтингугурт заводи бунёд этиляпти. Бу завод газ конларидан оқиб келаётган газни олтингугуртдан тозалайди ва Ўрта Осиё—Марказ магистраль газ қувурига юбориб туради.

Газни заводга келтиргунча ҳам ҳийла масофа босиб ўтилади. Бу масофада оддий металл қувурлардан фойдаланиб бўлмайди. Чунки, бу қувурлар тезда ишдан чиқади. Шунинг учун Бутуниттифоқ газ илмий-тадқиқот институти бир группа илмий ходимларининг таклифи билан таркибида олтингугурт бор деб топилган газ учун мўлжалланган қувурлар яратилди. Бу қувурларнинг ички қисми махсус коришма билан қопланган бўлиб, емирилмайди, қувурларнинг умри бир неча ўн йилга узаяди.

Бундай газ саноати учун қимматбаҳо ва антиқа бўлган қувурларни қардош Украина ССРдаги Харциз заводининг коллективи ишлаб чиқара бошлади.

Яқинда Украинадан Ўртабулоқ газ кони ва газ-олтингугурт заводи оралиғида қурилаётган 75 километрли трассага ана шундай қувурларнинг бир партияси келтирилди. «Средазнефтегазстрой» тресті 2- қурилиш-монтаж бошқармасининг қурувчилари бундай антиқа қувурларни трассага ётқизмоқдалар.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Пахтакорликлар изидан

МАШИНАДА — 27 МИНГ ТОННА

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Гагарин районидаги хўжаликларнинг пахтакорлари ва механизаторлари Сирдарё область Пахтакор райони меҳнаткашларининг ватанпарварлик ташаббусига «лаббай» деб жавоб бериб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Белгиланган тадбирларга асосан ҳар бир хўжаликнинг пахтани машинада теришни кўпайтириш резервлари ва йўллари аниқлаб чиқилди, пахта терадиган ва кўрак чувийдиган машиналар ҳамда теримга доир бошқа механизмларнинг қувватидан тўла ва унумли фойдаланишга қаратилган чоралар белгиланди.

Районда энг асосий ва ҳал қилувчи куч механизаторлар ҳисобланади. Ҳозир район хўжаликларида 150 та комплекс механизациялашган бригадалар ишлаб турибди. Буларнинг ҳаммасида етиштирилган пахта машиналар билан териб олинади. Бу бригадаларга қарашли 10 минг гектар майдонда ўсимликлар кенг қаторлаб жойлаштирилган бўлиб, машинабоп қилиб узунасига ва кўндалангига парвариш қилинмоқда. Ҳозиргача ғўзаларга узунасига 4,5 марта ва кўндалангига 2-3 марта ишлов берилди. Икки марта суғорилиб, икки марта минерал ўғитлар билан озиқлантирилди. Ана шу қилинаётган муҳим ишлар туфайли далаларда мўл-кўл ҳосил тўпланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари район меҳнаткашларини янги марраларга руҳлантириб юборди. Пленум қарорларидан илҳомланган ва пахтакорликлар ташаббусига қўшилган Гагарин районининг меҳнаткашлари юбилей йилида республиканинг улкан хирмонига 40 минг тонна «оқ олтин» тўкишга, бундан 27 минг тоннасини машиналар билан териб олишга аҳд қилдилар. Район меҳнаткашлари планда белгиланганидан 9300 тонна кўп пахта сотишга бел боғладилар.

Район хўжаликларида пахтани машинада теришга йил сайин катта эътибор берилмоқда. Жумладан, ўтган йили давлатга сотилган 31 минг 600 тонна пахтадан 12,5 минг тоннаси бункерлардан тўкилган, айрим хўжаликларда эса етиштирилган ҳосилнинг 75—80 проценти машиналар билан териб олинган эди. Аммо, шундай бўлса-да, ўтган йили қўл кучлари кенг қўлланилди. Натижада пахтанинг таннархи анча қимматга тушди, совхоз ишчиларининг оладиган иш ҳақларига бир мунча путур етди. Мана шунинг учун ҳам бу йил етиштирилган ҳосилнинг қарийб 75 процентини машиналар билан териб олишга қатъий қарор қилинди. Район меҳнаткашлари Сурхондарё областидаги барча меҳнаткашларга қарата пахтани машинада теришни кенг қўллаш ҳақида мурожаат қабул қилдилар.

Шу кеча-кундузда районда 500 дан ортиқ механизаторлар отряди меҳнат қиляпти. Улар сафида донгдор чўлқувар Шоймардон Қудратов, Отамурод Худойназаров, Светлана Продан, Тоғай Абсаматов ва уларнинг муносиб ўринбосарлари Ҳайит Шоймардонов, Бекмурод Зайниев, Жума Жўрақулов, Мардон Қурбонназаров, Алиқул Файзиев, Эргаш Набиев, Жўра Ҳимматов, Зойир Тангматов, Абдимўмин Мамасаидов, Ўрол Шукуров каби шонли гвардия вакиллари бор. Ҳозирги пайтда 500 дан ошиқ киши қисқа махсус курсларда механик-ҳайдовчилар касбига ўргатиляпти. Пахтани машинада теришда механизация техникуми студентлари ҳам қатнашадиган бўлдилар.

Район хўжаликлари ихтиёрида 220 та пахта терадиган машина бор. Улар яна 80 та янги машина оладилар. Шу кунгача терим агрегатларининг тўртдан уч қисми ремонт қилиб бўлинди. Қолганларини ҳам тез кунда тўла қўлдан чиқариш учун кураш кун сайин қизғин тус олмоқда. Ҳамма жойда кўрак узадиган ва чувийдиган агрегатлар, транспорт воситалари жадал ремонт қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этаётган Гагарин районининг азаматлари КПСС XXIV съездини меҳнатда муносиб совғалар билан нишонламоқ учун барча резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

ҚЎШИМЧА САЙЛОВЛАР

16 августда республика Олий Советига сайлов ўтказувчи икки сайлов округида — 413-Карамон ва 88-Қибрай сайлов округидан ўрни бўшаб қолган депутатлар ўрнига, қўшимча сайлов ўтказилди.

Карамон округидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Назар Маткаримович Матчонов, Қибрай округидан Тошкент область ижроия комитетининг раиси Эркин Турдиевич Шайхов Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Г. А. ГАБРИЕЛЬЯНЦГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЕРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет ташкилотларида узоқ йиллар самарали ишлаганлиги ва республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Гайк Аветисович **Габриельянцга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Советы Президиуми Раисининг ўринбосари
А. АБДАЛИН
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1970 йил 17 август.
Тошкент шаҳри.

«ВЕНЕРА-7» СТАНЦИЯСИ ПЛАНЕТАЛАРАРО ТРАССАДА

ТАСС ахбороти

Космик фазо ва қуёш системаси планеталарини тадқиқ этиш программасига мувофиқ, 1970 йилнинг 17 августида Москва вақти билан соат 8 дан 38 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Венера-7» планеталараро автомат станцияси учирилди.

Станцияни учиришдан асосий мақсад илгари «Венера» автомат станциялари Венера планетаси хусусида ўтказган тадқиқотларни давом эттиришдир.

«Венера-7» автомат станцияси бундан аввалги станцияларга нисбатан такомиллаштирилган. Станциянинг вазни 1180 килограммга боради.

«Венера-7» станцияси учирувчи ракетасининг сўнгги босқичи билан бирга ер сунъий йўлдошининг оралиқ орбитасига чиқарилди. Москва вақти билан соат 9 дан 59 минут ўтганда программа-вақт қурилмасидан берилган команда бўйича охирги босқич двигатели ишга туширилди, у 244 секунд ишлаб, станцияга иккинчи космик тезликдан бирмунча кўпроқ тезлик бағишлади.

«Венера-7» автомат станцияси ҳисоблаб қўйилганига яқин траекторияга чиқарилди. 17 август Москва вақти билан соат 12 да станция Ердан 42 минг километр масофада Ер юзининг координаталари шарқий узунликнинг 120 градус 15 минут ва шимолий кенгликнинг 23 градус 30 минутли нуқтаси устида эди.

Учиш чоғида «Венера-7» автомат станцияси билан 928,429 мегагерц частотада мунтазам радиоалоқа боғлаб турилади ҳамда илмий маълумотлар қабул қилиб турилади.

Телеметрия информациясининг маълумотларига кўра, станция ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди. Олис космик алоқа маркази орқали автомат станциянинг учиши бошқариб турилибди.

Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

Авиациямизнинг ДАДИЛ ОДИМИ

СОВЕТ ҲАВО ФЛОТИ ташкил топганига 50 йил тўлди. Шундай қилиб бугун мамлакатимиз ҳаво транспорти ходимлари қўш байрамни нишонламоқдалар. Ўзбекистон бошқармаси ходимлари халқ хўжалигининг муҳим соҳаси бўлиб қолган ҳаво флотини янада ривожлантириш учун курашаётирлар. Кейинги йилларда республикамиз граждан авиацияси йўлларида энг яхши ва тез учар самолётлар қатнай бошлади, ҳаво транспорти паркига такомиллашган лайнерлар келиб қўшилди.

Республикамизда ҳаво флотининг тараққиётини лоақал баъзи бир мисолларда кўриб ўтиш ўринли бўлар. 1969 йили ҳаво транспорти бўйича бажарилган ишлар Озарбайжонда 70 миллион тонна-километр, Туркманистонда 65 миллион тонна-километр, Тожикистонда 50 миллион тонна-километр, Қирғизистонда 42 миллион тонна-километрни ташкил этган бўлса, Ўзбекистонда бу кўрсаткич 186 миллион тонна-километрга тўғри келганлиги қувончли ҳодисадир. Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси бажараётган ишлар ҳажми бўйича РСФСР ва Украинадан кейин учинчи ўринни эгаллаб турибди.

Эндиликда республикамизда ҳаво флоти халқ хўжалигининг ўзига хос катта бир соҳасига айланиб қолди. Ўзбекистон граждан авиацияси бир йилда Ватанимизга салкам 10 миллион сўмга яқин фойда келтирмоқда. Ана шунинг ўзи ҳаво транспортимизнинг дадил одим ташлаётганлиги, катта йўлга чиқиб олганлигини кўрсатади. Республикамизда ҳаво транспортидан пассажирлар, юк ва почта ташишдан ташқари бошқа соҳаларда ҳам фойдаланиш кенгайиб боряпти. Ҳозирги кунда ихтисослаштирилган авиация воситаларидан кўпроқ фойдаланиляпти. 1965 йили авиацияни халқ хўжалигида қўллашда Ўзбекистон Граждан ҳаво флоти бошқармаси пландан ташқари 3,5 миллион сўм фойда кўрганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керак.

Авиациядан қишлоқ хўжалигида ҳам дадил фойдаланила бошланди. Бу ишга 1960 йилдан киришилган эди. Авиациядан қишлоқ хўжалигида фойдаланиш бўйича Ўзбекистонда Бутуниттифоқ институтининг Ўрта Осиё филиали ташкил қилинган. У қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши янги дориворлар ва химикатларни Ўзбекистон шароитида ишлатиш усуллари, химия институти томонидан ишлаб чиқилган препаратларнинг ғўза зараркунандаларига қарши курашдаги таъсирчанлиги даражаси, уни ишлатиш усулларини ишлаб чиқаш билан машғул.

Маълумки, Ўрта Осиё территориясининг қарийб 40 процентини хилма-хил қазилма бойликларга эга бўлган тоғли ва баланд тоғли районлар ташкил қилади. Бу районлар ўзининг географик ва геологик шароити жиҳатидан ер юзида ҳаракатланадиган транспорт учун катта ноқулайликлар туғдиргани сабабли конларни ўзлаштиришда вертолётлардан фойдаланиб келинди. Вертолётларнинг геология, кончилар ва қурилиш ишларида самарали ишлашини таъминлаш ва келажакда шу ишларнинг бундан ҳам яхшироқ бажарилишига ёрдам берадиган вертолётлар яратиш кераклигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Ўзбекистон бошқармасининг илтимоси билан Тошкентда 1967 йилдан бошлаб вертолётлардан махсус ишларда фойдаланиш лабораторияси очилди. Лабораторияда ишлаётган илмий ходимлар муҳим проблемаларни ҳал қилиш ҳаракатида. Иттифоқда ягона бўлган йўналиш — вертолётлардан саноат корхоналарида транспорт воситаси сифатида фойдаланиш ва унинг бошқа хил транспортлар билан иқтисодий фарқларини аниқлашга катта эътибор берилмоқда. Улар асосан икки йўналишда тадқиқ қилинмоқда. Ишлатилаётган вертолётларнинг қиёфаси ва белгиларини ўзгартирмаган ҳолда самарадорлигини ошириш, халқ хўжалигининг турли соҳалари эҳтиёжлари ва шароитларига қараб вертолётларни мослаштириш устидаги ишлар қизғин давом эттирилмоқда.

Лабораториямизнинг кўпгина илмий хулосаларига чет элларда — Германия Демократик Республикасида. Чехословакия Социалистик Республикасида. Канадада ва бошқа жойларда ҳам амал қилинмоқда. Бу эса лабораториямизнинг Иттифоқ аҳамиятига эга бир илмий муассасага айланиб бораётганлигини тасдиқлайди. Н. Е. Жуковский номли марказий аэрогидродинамика институти билан алоқаларимизни ҳам мустаҳкамлаб бормоқдамиз.

А. АЗИМОВ,
Вертолётларни махсус ишларда қўллаш Тошкент лабораториясининг раҳбари, техника фанлари кандидати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ САНОАТ ДОИМИЙ КОМИССИЯСИДА

17 августда Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисга комиссия Раиси И. Г. Анисимкин раислик қилди.

Депутатлар Тошкент трактор заводининг директори И. К. Припусковнинг планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси шароитида корхонанинг фаолияти тўғрисида қилган докладини тингладилар. Доклад юзасидан мунозарада депутатлардан В. Филимонов, И. Титков, Э. Аширова, В. Қодиров сўзга чиқдилар.

Комиссия иқтисодий ислоҳот асосида жуда яхши натижаларга эришган завод коллективининг ва жамоат ташкилотларининг ишини таъкидлаб ўтди. Шу билан бирга комиссия текшириш вақтида аниқланган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан бир қанча тавсиялар берди. (ЎзТАГ).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1970 ЙИЛ 18 АВГУСТ, № 183 МОСКВА ШАҲРИ.

Армия ва флот жангчилари, ўртоқлар!

Ҳарбий ва граждан авиациясининг учувчилари ва штурманлари, инженерлари ва техниклари, мутахассислари, авиация саноатининг ходимлари, ДОСААФ авиатор спортчилари, ўртоқлар!

Совет авиацияси ветеранлари!

Совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари бугун СССР Ҳаво Флоти кунини байрам қиладилар.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари авиаторларнинг традицион байрамини партия XXIV съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси ўтказилаётган бир вазиятда кутиб олмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1970 йил июль Пленуми томонидан қўйилган вазифалар совет жамиятининг ижодий кучларини янада юксалтирди. Саккизинчи беш йиллиқ тугалловчи йилининг топшириқлари ишчилар синфининг, қишлоқ хўжалиги ходимларининг ва зиёлиларнинг қаҳрамонона меҳнати туфайли муваффақиятли бажарилмоқда. Совет космик кемаси «Союз-9» нинг кўп кун давом этган рекордли парвози фан-техника тараққиётининг буюк ютуғи бўлди.

Совет кишилари коммунизм қуриш ишига бутун ижодий ғайратларини сарф қилганлари ҳолда, халқаро империализмнинг кирдикорларини хушёрлик билан кузатиб турибдилар. Улар империалистларнинг Ҳинди-Хитойдаги ва Яқин Шарқдаги агрессив ҳаракатлари умумий тинчликка ва халқлар хавфсизлигига жиддий таҳдид қилаётганлигини жуда яхши биладилар. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бундай шароитда мамлакатнинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлаш, армия ва флотнинг ҳарбий куч-қудратини ошириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар.

Социалистик Ватаннинг самодаги мустаҳкам қалқони бўлмиш ҳарбий авиация шонли Қуролли Кучларимизнинг жанговар сафида туриб совет халқининг тинч меҳнатини қўриқламоқда. Ҳарбий авиация замонавий техникага, қудратли қурол-яроғларга ва яхши тайёрланган кадрларга эгадир. Улуғ Ленин васиятларига содиқ бўлган авиатор жангчилар ўзларининг сиёсий ва ҳарбий билимларини жанговар чиниқишни кунт билан такомиллаштирмоқдалар, бўлинмалар ва қисмларнинг хушёрлиги ҳамда жанговар тайёргарлигини оширмоқдалар.

Авиация саноати, граждан авиациясининг меҳнатчилари, ДОСААФ авиаторлари Совет давлатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Сизларни умумхалқ байрами — СССР Ҳаво Флоти куни билан табриклайман ва қутлайман.

Ҳарбий ҳаво кучлари шахсий составининг жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ҳарбий интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашда, совет авиациясининг қаҳрамонона традицияларини кўпайтиришда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувини тилайман.

Авиация саноати ходимларининг, барча совет авиаторларининг биринчи даражали авиация техникасини вужудга келтириш ва ўзлаштиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини тилайман.

СССР Ҳаво Флоти кунини нишонлаш учун **БУЮРАМАН:**

Бугун, 18 августда маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимизнинг пойтахти қаҳрамон Москва шаҳрида, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград Севастополь, Одессада ва қаҳрамон Брест қалъасида байрам шарафига мушаклар отилсин.

Яшасин бизнинг улуғ совет Ватанимиз ва унинг шонли ҳаво флоти!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
А. ГРЕЧКО.

Илмий-техника тараққиёти — беш йиллик байроғи

РЕЖАЛАР ВА ПРОБЛЕМАЛАР

Коммунизм моддий-техника базасини яратиш учун кураш қизғин давом этаётган ҳозирги шароитда ҳаётнинг ўзи зарур қилиб қўяётган иқтисодий дастурлар моҳиятини ошириш ва техника тараққиётини жадаллаштириш партиямиз ҳамда Совет давлатининг хўжалик соҳасидаги сиёсатининг негизи бўлиб турибди. Область партия комитети саноат, қурилиш ва транспорт партия ташкилотлари ва бутун коммунистлар эътиборини янги техникани ишлаб чиқаришга жадалроқ жорий этиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва ишлаб чиқаришдаги илғор иш методларидан кенг фойдаланишга қаратмоқда.

Партия XXIII съезди қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришни такомиллаштириш тўғрисидаги 1965 йил сентябрь Пленуми қарорларини амалда бажариш саноат маҳсулоти тайёрлашни бутун чоралар билан кўпайтириб бориш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялашни тақозо этади.

Сўнгги тўрт ярим йил давомида область партия комитети саноат ва қурилишда илмий-техника тараққиёти билан боғлиқ бўлган бир қанча йирик масалаларни кўриб чиқди ва унинг амалда бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатди. Бунда, айниқса, қабул қилинган қарорларнинг ижросини таъминлашда партия ташкилотлари ролини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Вақти-вақти билан район, шаҳар партия ташкилотларининг шу соҳа бўйича ҳисоботлари эшитиляпти.

Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт хўжаликларида ишни кўнгилдагидек ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни яхшилаш борасида бир қатор тадбирлар амалга ошяпти. Область партия комитети Свердлов политехника институтининг илмий ходимлари билан ҳамкорликда область саноатчилари учун икки кунлик семинар ташкил этди. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш масалаларига бағишланган бу семинарда партия ташкилотларининг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, бош инженерлар ва меҳнатни илмий асосда ташкил этиш иши билан бевосита шуғулланувчи мутахассислар қатнашдилар. Семинарда меҳнатни илмий асосда ташкил этишни жорий этиш юзасидан конкрет таклифлар ишлаб чиқилди. Шу асосда ташкил этилган ижодий бригадалар ва лабораториялар сони 500 тага етди. Уларда 4 минг кишидан ортиқ мутахассис ишламоқда. Беш йилликнинг дастлабки йилидан бошлаб ҳозирги кунгача меҳнатни илмий асосда ташкил этишга доир 400 га яқин план тайёрланиб, ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бундан область саноати 4,5 миллион сўм фойда кўрди.

Қўқон, Фарғона, Марғилон шаҳар партия комитетлари қошида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича жамоатчи совет тузилган. Уларнинг аъзолари составида тажрибали инженерлар, экономистлар, техниклар, шифокорлар, психологлар, рассомлар ва бошқа мутахассислар бор.

Шу йилнинг бошида Шчекино кимёгарларининг тажрибасини оммалаштиришга бағишлаб Тула шаҳрида ўтказилган кенгашда муҳокама қилинган масала асосида область партия комитетида семинар бўлди. Бу илғор иш тажрибаси юзасидан бошланғич партия ташкилотларига тавсияномалар юборилди. Ишни шу асосда ташкил этган Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, ип-йигирув-пайпоқ тўқув комбинати коллективлари яхши натижаларни қўлга киритдилар.

Областимизнинг кўпгина саноат корхоналари Бекобод металлурглари, Чирчиқ электро химия комбинати, Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси коллективларининг беш йиллик топшириқларини шу йил 7 ноябргача бажариш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Беш йиллик планни бажарганликлари тўғрисида рапорт бераётган корхоналар бирин-кетин кўпаймоқда.

Корхоналар, цехларда эскириб қолган ускуналарни янгисига алмаштириш, асосий ва ёрдамчи иш жараёнларини механизациялаш соҳасида ҳам талай иш қилинди. Кейинги тўрт йил ичида 22 та юқори унумли цех, 32 та автомат ва ярим автомат линиялар, 6 мингдан ортиқ янги ускуналар ишга солинди.

Енгил саноати, машинасозлик, химия, металлургия, ёғочсозлик корхоналари жадал ривожланиб бормоқда. Областимиз саноатчилари юбилей йилини катта муваффақиятлар билан якунлашга интилмоқдалар. Ярим йиллик план муддатидан илгари 25 июндаёқ ошириб бажарилди. Пландан ташқари 18 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳисобига 1 миллион сўм тежаб қолинди.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, қаерда партия ташкилоти коллективнинг ташаббуси ва ижодий ғайратини қўллаб-қувватлаётган, коммунистларнинг илмий-техника тараққиёти учун курашда авангардлик ролини ошираётган бўлса, ўша ерда юксак меҳнат кўрсаткичларига эришилмоқда.

Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида қурилмаларни ўрнатиш ва ишга тушириш даврида ишчилар ва мутахассислар бошқа заводларнинг коллективлари қўллаётган илғор тажрибалар асосида бир қанча қимматли таклифлар киритдилар. Натижада лойиҳа қуввати бир неча юз минг тоннага кўпайди. Сўнгги тўрт йилда янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш учун 40 дан ортиқ йирик тадбир амалга оширилди. Бу корхонада ишлаб чиқаришни бошқариш структурасини такомиллаштиришга жиддий эътибор берилади.

«Атлас» фирмаси партия комитети маъмурият билан ҳамкорликда ускуналардан тўлиқ фойдаланиш, технологик жараёнларни механизациялаш тадбирларини изчиллик билан амалга оширди. 1966—1969 йиллар давомида 543 минг сўм фойда келтирадиган 250 дона янги машина ишга солинди. Беш йилликнинг уч йили ичида ишлаб чиқариш ҳажми 113 процентга, меҳнат унумдорлиги 18 процентга кўпайди.

Область партия комитети йўл қўйилаётган баъзи нуқсонларнинг сабабларини чуқур ва атрофлича ўрганиш мақсадида малакали мутахассислар иштирокида областимиздаги деярли ҳамма саноат корхоналарида илмий техника тараққиётини назардан ўтказди. Текшириш натижаси баъзи корхона коллективлари фаолиятида жиддий камчиликлар борлигини кўрсатди. Область партия комитети ана шу нуқсонларни тезда бартараф қилиш учун оператив чораларни кўрмоқда.

Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаш соҳасида нечоғли улкан ва масъулиятли вазифалар турганини область партия ташкилоти яхши тушуниб турибди ва бу соҳада кўпроқ иш қилишга интилмоқда. Бироқ шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, техника тараққиёти юзасидан белгиланган чоралар шу ишга бевосита алоқадор баъзи министрликларнинг айби билан бажарилмай қолиб кетмоқда. Биз ҳаммамиз қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришдек муҳим масала муҳокама қилинган июль Пленумида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладини зўр қизиқиш билан тингладик ва уни ўрганяпмиз. Қишлоқ хўжалигини ҳамма зарур воситалар билан, айниқса, минерал ўғитлар билан таъминлаш зарурлиги ўртоқ Брежнев докладида алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Фарғона азот ўғитлари заводи йилига юз минглаб тонна ўғит ишлаб чиқаради. Колхоз ва совхозларнинг минерал ўғитга бўлган эҳтиёжи эса бундан бир ярим баравар кўп. Шунча ўғит ишлаб чиқариш учун ҳамма имкониятлар бор. Агар заводни кенгайтириш масаласи ҳал этилса, узоқ жойлардан ўғит ташиб келтириш ташвишидан кутулган бўлур эдик.

Область қишлоқ хўжалигида фосфор ўғитига танқислик сезилмоқда. Қўқон суперфосфат заводи коллективи бир неча йилдан буён аммонийлашган юқори сифатли суперфосфат ишлаб чиқармоқда. Агар 1966—1967 йилларда йилига завод 380 минг тоннадан маҳсулот тайёрлаган бўлса, 1969 йилга келиб бу миқдор 340 минг тоннага тушиб қолди. Ҳозир корхона коллективи олдида иккита масала кўндаланг турибди. Биринчидан, таркибида 14 процент модда бўлган юқори калорияли фосфор ўғити ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, иккинчидан, маҳсулот ишлаб чиқаришни бир ярим-икки марта кўпайтириш керак. Аммо корхона аҳоли зич жойда бўлгани сабабли уни кенгайтириш имкони йўқ. Заводни шаҳар ташқарисига кўчириш масаласини қараб чиқиш керак бўлиб қолди.

Қишлоқ хўжалиги министрлигига ҳам баъзи эътирозларни билдиришни ўринли деб ҳисоблаймиз. Қишлоқ хўжалиги ходимлари экиш ва ғўза парвариши давридагина минерал ўғит жамғаришади-ю, уни саклаш учун махсус омбор қуришга эътибор берилмайди. Олиб келинган ўғит кўпинча очиқ ҳавода, ёғин-сочинда қолиб кетади, қуёш ва шамол таъсирида ўз кучини йўқотиб яроқсиз ҳолга келади. Суюқ ўғитлардан фойдаланиш ҳам яхши эмас. Фарғона заводининг бир ўзи йилига 25 минг тонна аммиак суви тайёрлаб бериши мумкин. Лекин колхозлар унинг 10 процентини ҳам ташиб олмаяпти.

Фарғонада пластмасса илмий-текшириш институтининг лабораторияси яхши иш қилаётир. Лаборатория ташкил этилгандан буён халқ хўжалиги учун зарур қимматбаҳо бўёқлар ва бошқа бир қанча маҳсулотлар тайёрлашга муваффақ бўлди. Лабораториянинг ишга мосланмаган ноқулай бинога жойлаштирилганлиги ҳали ҳам коллективнинг самарали ишига халақит бермоқда. Бино қуриш учун маблағ ажратилган. Аммо уни 1975 йилда қуриб тугаллаш планлаштирилгани бизни қаноатлантирмаяпти.

Фарғона фуран бирикмалари заводида лойиҳа қувватидан тўлиқ фойдаланиш масаласи ҳам ҳал этилмай турибди. Бунга асосий хом ашё — пахта шелухаси етишмаётганлиги сабаб бўлмоқда. 1969 йил фуран смоласи тайёрлашда завод қувватидан белгиланган 62,6 процент ўрнига 33,8 процентдан фойдаланилди, холос. Область партия комитети министрликдан гидролиз саноатида ғўзапоя запасидан хом ашё сифатида фойдаланиш масаласини сўраган эди. Шу масала ҳал этилганда жуда кўп миқдорда пахта шелухасини чорва моллари учун озуқага ажратиш мумкин бўлар эди.

Ҳар йили областга Туркманистоннинг Чоржўй шаҳридан 3 миллион тонна нефть ташиб келтирилади. Яна бир-икки йилдан кейин бу миқдор 4 миллион тоннага етади. Фарғона ва Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводларига кўпинча нефтни ўз вақтида етиб келмаслик ҳоллари учраб турибди. Фикримизча Чоржўй — Фарғона нефть қувури ўтказиш ҳақида ўйлаб кўриш керак.

Партиямиз XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш учун курашаётган Фарғона саноат корхоналарининг меҳнатсевар ишчилари, область партия ташкилотига уюшган коммунистлар беш йиллик планни муддатидан илгари бажаришга бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

В. СОДИҚОВ,
Фарғона область партия комитетининг секретари.

КПСС XXIV съезди шарафига муносиб туҳфа ҳозирлаш учун зиммасига оширилган мажбурият олиб, ажойиб ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берган Тошкент «Юлдуз» тикувчилик фирмаси меҳнатсевар ишчилари беш йиллик планни 3 ноябрда бажариб пландан ташқари 5,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишган. Суратда: фирманинг пешқадамларидан бири Саноат Қурбонова. У 1973 йил ҳисобига ишлаётир.
Қ. Розиқов ва А. Авазов фотоси. (ЎзТАГ).

САМАРҚАНД. Шаҳардаги хўжалик-маиший буюмлар заводининг ишлаб чиқаришда муттасил яхши кўрсаткичларга эришиб меҳнат қилаётган илғор ишчиси Ҳабиба Нарзиева ўз ҳамкасбларига ҳамиша ўрнак бўлиб келяпти. У смена топшириғини доимо 130—135 процент уддалашга эришаётир. Суратда: Ҳабиба Нарзиева.
А. Кузьменко фотоси. (ЎзТАГ).

ДАСТУРХОН БЕЗАГИ

Серфайз дала... Айниқса бугун унинг гашти ўзгача: бир ёқда чексиз пахтазор денгиздек чайқалади, иккинчи томонда ғарқ пишиқчилик... Помидор хинадек қизариб ётибди, карам шапалоқ-шапалоқ бўлиб барг ёзган. Қучоққа сиғмас қовун ва тарвузлар бири-бирига нифт тегизиб думалашиб ётибди. Боғлар ҳадсиз-ҳисобсиз меваларнинг кўз-кўз қилади.

Бу — пойтахт областидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг сахий далалари сийнасида битган ноз-неъматлардир. Дастурхонимиз кўрки ва безаги ҳисобланган ана шу мева-чева ва сабзавотлар жадаллик билан йиғиштириб олиниб, шаҳарга жўнатилиб турибди. Машиналарнинг кети узилмайди.

Колхознинг Олим Нурметов бошлиқ юқори ҳосилли звеноси пайкалидамиз. Қарийб 23 гектар ерда карам, пиёз, помидор ва бошқа сабзавотлар ўстириляпти. Ҳосил шундай мўлки, уни терганинг билан адо бўлмайди. Звено аъзолари карам тайёрлаш планини аллақачонлар адо этишибди, помидордан кутилганидан ҳам кўпроқ ҳосил олиб, топшириқни анча ошириб бажаришибди.

— Ҳали далада ҳосил кўп! — дейди звено бошлиғи ўртоқ Нурметов. — Бу йилгидек ҳосилни ҳеч қачон кўрмаганмиз. Сабзавот тайёрлаш планини бир ярим ҳисса қилиб бажариш учун ҳамма имкониятлар бор. Гап етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмасдан саранжом-саришталаб олишда қолган.

Звено бошлиғи ҳақ гапни айтди. Ҳосил ошиб-тошиб ётибди. Моҳир қўллар уни жадаллик билан йиғиштириб олишяпти. Ноз-неъматларни елкасида даст кўтарган машиналар эса беттиним шаҳарга қатнайди.

Ҳа, қишлоқдан барака оқиб келяпти, дастурхонимиз янада файзли ва тўкин бўляпти.

Ф. ИСАЕВ,
И. РУСТАМОВ.

Янги ўқув йили олдидан

ДАРСЛИККА ЭЪТИБОР

«Ҳамма нарса болалар учун!» деган ленинча шиор гўзал ҳаётимизда тобора ёрқинроқ намоён бўлаётир. Соғлом, билимдон бўлиб етишаётган ёш авлод барча имкониятлардан баҳраманд. Партия ва ҳукуматимиз ҳамиша болалар ва ўсмирлар таълим-тарбияси, уларнинг бахтли бўлиши ҳақида қайғуради.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1966 йилда қабул қилган «Ўрта умумий таълим мактаби ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисида» қарорига мувофиқ мамлакатимизда умумий ўрта таълимга ўтиш бўйича катта ташкилий ишлар амалга ошириляпти.

Ўрта таълимни такомиллаштириш, мактаб ишида барқарорлик яратиш, ривожланиб бораётган фан, техника ва маданият талабларига тўла жавоб бериш, фан асосларини мустаҳкам ўзлаштириш мақсадида ҳар томонлама ўйлаб тузилган ўқув планлари ва программалари, стабил дарсликлар ҳамда методик қўлланмалар яратилмоқда. Мактаб ишини ривожлантириш учун партия ва ҳукуматимиз кўплаб маблағ ажратяпти. Халқ маорифига бўлган эътиборни қуйидаги мисолдан ҳам кўриш мумкин: ҳар йили мамлакатимизда 300 миллионга яқин нусхада турли дарсликлар нашр этилмоқда. Бу СССРда чиқаётган ҳар тўртинчи китоб мактаб дарслиги демакдир.

Лекин кўплаб кишиларнинг меҳнати билан яратилган дарсликлардан тўғри фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Буни нималарда кўриш мумкин? Кўп ҳолларда ота-оналар ва ўқувчилар бундан бир йил олдин чиққан ўқув нашрларини эскириб қолди деб ўйлаб, улардан фойдаланишни истамайдилар. Шу ўринда бир нарсани айтиб ўтмоқчимиз. Ҳар йили кўплаб ўқувчилар қўлида катта миқдорда дарсликлар қолиб кетмоқда. Улардан келгуси ўқув йилида фойдаланса бўлади-ку. Лекин жойларда мактаб маъмурияти, қолаверса, баъзи ота-оналар ва ўқувчиларнинг ўзлари тутилган бундай дарсликларга макулатура сифатида қарашади.

Республикамизда йилдан-йилга мактаб ўқувчилари контингенти ортиб бораётир. Ўзбек мактаблари учун дарсликлар нашр этиш йилига 12 миллион нусхага етмоқда. Кўриниб турибдики, бу дарсликларни босмадан чиқариш учун кўп миқдорда қоғоз сарфланади, бунинг устига босмахона базасини банд қилиб қўяди. Шунинг учун ҳам кейинги йилларда китобхонлар учун зарур бўлган адабиётларни нашр этиш плани катта қийинчиликлар билан бажарилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг дарсликлар бўйича мактаб фондини ташкил этиш тўғрисидаги қарорига кўра босмадан чиққан стабил дарсликлар савдога чиқарилмайди, балки мактабларга тарқатилади. Ўқув йилининг бошида бу дарсликлар ўқувчиларга фойдаланиш учун топширилади ва ўқиш тугаши биланоқ улар йиғиштириб олинади. Дарсликлар мактаб кутубхонасига қайтарилганда уларнинг ўқувчилар қўлида қандай сақланганлигига эътибор бериш керак. Шундай қилинганда уч-тўрт йил давомида дарсликлар қайта нашр қилинмайди, натижада ортиқча ҳаражатга йўл қўйилмайди. Энг муҳими, ўқувчиларда дарсликларни сақлашга бўлган эътиборини ошириб бориш лозим. Бунинг учун улар ўртасида дарсликларни яхши сақлаш бўйича мусобақалар уюштириш керак.

Маълумки, йилдан-йилга ўқув қўлланмалари рўйхати кўпайиб бораётир. Яқин уч йил ичида барча дарсликлар фақат мактабларга топшириладиган бўлади. Бу йил ўзбек мактабларининг барча 1-синфлари учун, шунингдек, 5-синф учун география ва инглиз тили; 6-синф учун физика, неорганик химия ва чизмакашлик; 8-синф учун анатомия ва физиология, янги тарих дарсликлари; рус мактабларининг барча биринчи ва иккинчи синфлари учун, шунингдек, 4-синф учун адабиёт, рус тили ва математика каби дарсликлар етказиб берилади. Худди шундай тартибда қозоқ ва қирғиз тиллари ўқитиладиган мактабларнинг биринчи ва иккинчи синфлари учун ҳамда тожик ва туркман мактабларининг биринчи синфлари учун ҳам дарсликлар топширилади.

Янги ўқув йилининг муваффақиятли бошланиши кўп жиҳатдан ўқувчиларнинг дарсликлар ва ўқув қўлланмалари билан тўла таъминланишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам ҳар бир мактаб маъмурияти, ҳар бир ўқитувчи ва ота-она дарсликлар ҳақида қайғуриши керак.

М. ШТРОМБЕРГ,
Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси савдо бўлимининг бошлиғи.

ҚОРАКЎЛЧИЛАР КЕНГАШИ

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бу ерда қоракўлчиларнинг Бутуниттифоқ семинар-кенгаши бўлиб ўтди. СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан чақирилган бу йиғилишда Ўзбекистон, Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон Совет Социалистик республикалари, Украина ҳамда Болтиқ бўйи республикаларидаги қоракўлчилик хўжаликларининг раҳбарлари, илмий-тадқиқот институтларининг мутахассислари қатнашиб, совет қоракўлининг сифатини янада яхшилаш, жаҳон бозоридаги мавқеини ошириш масалалари юзасидан маслаҳатлашдилар.

Семинарда қоракўл қўйлар зотини яхшилаётган, терининг сифатини кўтараётган, айниқса кўк, сур, тилларанг қоракўл териларни кўплаб етиштираётган Туркманистон ССРдаги «Саража», Ўзбекистон ССРдаги «Муборак», «Нишон», «Улус», «Шофиркон», «Конимех» наслчилик совхозларининг иш тажрибаси мамнунлик билан тилга олинди.

Т. НАЗИРОВ.

Депутатлар ҳақида ҳикоя қиламиз

ИЖРОКОМ АЪЗОСИ

Бугун — қабул куни. Роза Ивановна депутатлар хонасига белгиланган вақтдан олдинроқ келди. Шу ерда у кишиларни қабул қилади, ариза ва шикоятларни ҳал этади.

Мана, Нина Қодирова ўз илтимосини айтди: у ишга жойлашмоқчи. Иложи бўлса қурилиш ташкилотига. Роза Ивановна шаҳардаги қурилиш идоралари билан боғланди, суҳбатлашди, Н. Қодировани ишга жойлаштириб қўйди.

Л. Мустафина квартира масаласини ҳал этишда ёрдам сўради. Буни дарҳол ҳал қилиш қийин. Ҳар ҳолда, коммунал хўжалик идораси билан сўзлашиб, уй-жой ремонтини тезлатадиган бўлди. Ўқитувчи О. Жабборов ҳам қабулдан мамнун ҳолда чиқди, ҳожати чиқса киши шунақа бўлади.

Қабул белгиланган вақтдан кўпга чўзилди. Роза Ивановна бундан хафа эмас. Чунки, у ўзини халқ хизматкори деб билади, юксак бурчини чуқур ҳис қилади.

Меҳнаткашлар депутатлари Хива шаҳар Совети ижроия комитетининг аъзоси Роза Ивановна Билялова халқ ишончини муносиб оқлаяпти, депутат ва ижроком аъзоси сифатидаги бурчини сидқидилдан адо этяпти.

Сессияларга ва ижроия комитетининг мажлисларига масалаларни тайёрлашда Р. Билялова доимо актив қатнашади. Унинг ташаббус ва таклифлари, кўтарган масалалари коллективга мақбул бўлади. Масалан, маданий ёдгорликларни сақлаш устидан мактаблар оталиғи, мактаблар ремонтини ўтказишда жамоатчиликнинг иштироки тўғрисида Роза Ивановна киритган таклифлар ишга анча манфаат келтирди.

Ижроком аъзоси Р. Билялова шаҳар ижроия комитетининг штатсиз маданият бўлимига ҳам мудирлик қилмоқда. Бўлим ташаббуси билан болаларнинг ёзги дам олишини уюштириш масаласи ижроком мажлисида кўрилиб, конкрет режалар белгиланди, тадбирларнинг ижроси назорат остига олинди. Собиқ хоннинг боғи — Нуруллабойдаги лагерда 300 бола мириқиб дам оляпти. Мактаб-интернатда, шаҳар мактабларида пионер лагерлари ташкил этилди.

Штатсиз бўлим ҳозир шаҳар маданият бўлимининг иши тўғрисида ижроия комитет мажлисига масала тайёрлаяпти. Бунда асосий эътибор шаҳар меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишни яхшилашга қаратилади.

Роза Ивановна Билялова Хива шаҳар педагогика билим юртининг директори вазифасида ишлайди. Масъулиятли ишда хизмат вазифасини виждонан адо этиш билан бирга, шаҳар Совети фаолиятида ҳам катта ташаббускорлик кўрсатмоқда. Ижроком аъзоси Р. Билялова Хива шаҳри меҳнаткашлари ўртасида зўр ҳурмат ва обрў қозонган.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СОВЕТ ҚОЗОҒИСТОНИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

Бу йил ўзининг 50 йиллигини нишонлайдиган Совет Қозоғистони даставвал халқларнинг бузилмас дўстлиги ва қардош совет республикаларининг ёрдами туфайли экономикани ва маданиятни ривожлантиришда жуда катта муваффақиятларга эришди. Уларнинг ҳаммаси Қозоғистон саноати ва қишлоқ хўжалигини юксалтиришга салмоқли ҳисса қўшди ва ҳозирда ҳам шундай қилмоқда. Қозоғистон ССР ҳам улардан қарздор бўлиб қолмаяпти.

Республика Министрлар Советининг материал техника таъминоти бош бошқармасида ТАСС — КазТАГ мухбирига маълум қилишларига кўра, мингдан ошиқ асосий маҳсулот турлари доимо ўзаро манфаатли равишда бошқа республикаларга чиқарилмоқда ва улардан келтирилмоқда. Масалан, Қозоғистондан рангли металл олмайдиган бирон иттифоқдош республика йўқ. Совет рангли металлургиясининг пешқадами — Усть-Каменогорск қўрғошин-руҳ комбинати рангли металлнинг кўп қисмини тайёрлаб бермоқда.

Қозоғистон республикаси мамлакатда рангли металл, фосфор, хром тузлари, кальций карбиди ишлаб чиқариш жиҳатидан етакчи ўринда туради. Қардош республикалар ёрдамида қурилган Қозоғистон саноати шу беш йилликнинг тўрт йили мобайнида қарийб 400 хил янги корхона ва катта-катта цехлар билан бойиб, кўплаб машина, механизм, асбоб, инструментлар ҳам етказиб берадиган бўлиб қолди. Масалан, Кентов заводи неча юзлаб экскаваторлар юбориб турибди. Чимкент маркаси қўйилган пресс автоматлар эса, кўплаб бошқа республикаларга юборилмоқда. Олмаотадаги «Октябрь 20 йиллиги» станоксозлик заводининг буюртмачилари бундан минглаб километр нарида ҳам бор.

Соколов — Сарбой руда саралаш комбинатидан чиққан кучли руда артерияси Россиянинг Уралидаги металлургия заводларига туташган. «Қозоғистон магниткаси»нинг маҳсулотлари Россия ва Урта Осиё республикаларининг корхоналарига тобора кўпроқ юборилмоқда.

Қозоғистон товар дони етиштириш жиҳатидан мамлакатда иккинчи ўринга чиқди. Унинг шу даражага етишуви учун Россия, Украина ва бошқа республикалар ёрдам берди. Ҳозир унинг хўжаликларида салқам 200 мингта трактор бор. Сўнгги йиллар Қозоғистон далаларида «К-700» маркали кучли тракторлар анча кўпайиб қолди. Бунинг учун чўлқуварлар ленинградликлардан мамнундирлар. Аммо республиканинг ўзи ҳам трактор ясайдиган бўлиб қолди — Павлодардаги трактор заводи кучайиб бормоқда. Харьков, Челябинск, Волгоград тракторсоз мутахассислари бу ердаги тракторсозликни йўлга қўйишда ёрдам бердилар.

Қардош республикалардан ташиб келтириладиган маҳсулотлар рўйхати ёзилган саҳифалар жуда кўп. Қозоғистон автомобиль ва локомотив, комбайн ва самолёт, электр двигатели ва енгил саноат машина-ускуналари олиб туради. Қозоғистон учун электртехника етказиб берувчи корхоналар рўйхатининг ўзида Москва, Украина ва Белоруссия, Урта Осиёдаги барча республикалар, Закавказье ва Болтиқ бўйидаги шаҳарлар бор.

(ТАСС — КазТАГ мухбири).

АҲДИМИЗ ЮКСАК

Шу кунларда хўжалигимизнинг қайси участкасига, бригадасига борманг гап партиямиз Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми тўғрисида бораётганлиги, қизғин мунозаралар ва муҳокамаларнинг гувоҳи бўласиз. Колхозимиз пахтакорлари, механизаторлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган «Қишлоқ хўжалик соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисидаги докладини зўр қониқиш билан ўрганмоқдалар. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун қилаётган ғамхўрлигини колхозимиз мисолида ҳам ҳис этиб турибмиз.

Хўжалигимиз Китоб районида ташкил этилган энг кенжа колхоздир. Беш йилликнинг охирги йилида 775 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш, ҳосилнинг тенг ярмини машиналар ёрдамида йиғиб-териб олиш, 1 центнер пахтанинг таннархини ўтган йилга қараганда 2,5 сўмга арзонлаштиришни мақсад қилиб қўйганмиз.

Колхознинг коммунист ва комсомоллари, мутахассислари ишни намунали ташкил этиш, гулни кўсакка, кўсакни пахтага айлантириш ва ҳар бир агротехника тадбирини ўз вақтида ўтказиш учун куч ва билимларини аямасдан меҳнат қилмоқдалар. Колхознинг Ҳалил Муродов, Аҳад Ҳамидов, Мирза Исмоилов, Холмурод Умрзоқов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларида ғўзаларнинг авжи баланд. Бу бригадаларнинг ғўза пайкалларида кўсаклар сони кун сайин ортиб бормоқда. Пахтакорлар ғўза қатор ораларига ишлов бериш, озиқлантириш ва суғоришни бир-бирига боғлаб амалга оширмоқдалар.

Ҳозиргача ғўзаларимиз 3,5 марта ишловдан, 3 марта сувдан чиқарилди. Шомурод Каримов, Бобоқул Қўчқоров, Мусурмон Холиёров каби моҳир механизаторлар, Ҳусан Муҳаммадиев, Жамол Холиёров каби уста сувчилар ҳар бир туп ғўзага меҳр кўрини бағишлаб, фидокорлик кўрсатиб ишлаяптилар.

Юбилей йилида ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказамиз ва Ватанимизнинг «оқ олтин» хирмонига ўз улушимизни қўшамиз. Бу партиямизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги чақириғига бизнинг жавобимиз бўлади.

Суяр СУВОНОВ,
Китоб районидаги Ленин номли колхоз раиси.

АВГУСТ

I.

Хўп етилиб, ўзи дум берган
Хандалакдай юмалар қуёш.
Ҳилол — сомон йўлин супурган
Қадди буким, кекса бир фаррош.

Тун сопқони отган юлдузлар
Кун кўксига бориб қадалар.
Афсонани, юлдузлар сўзлар:
Август туни дея аталар.

Ҳам юлдузлар гуллар бошига
Туни бўйи шабнам тўкади.
Шабнам бўлиб, сўнг гул қошига
Узлари ҳам бир-бир чўкади.

II.

Ҳув, машриқдан судрар
коинот —
Оқ чойшабин. Учар тун ранги.
Семурғ каби ёзади қанот
Қишлоқ узра сўлим ёз тонги.

Уйқусираб янги келинлар
Супургисин қидиришади.
Турмакларкан сочини улар,
Ёниқ тунни йитиришади.

III.

Далаларда миқти кўсаклар
Худди рангга бўялган тухум,
Ҳали оқин кўрсатмас улар,
То сентябрь қилмас-кан зуғум.

Табиатнинг елпиғичи-ла
Елпинади ям-яшил қарта.
Рўмолчасин турли учи-ла
Япроқларни арта ва арта,

Шудрингларни кўкка кўтариб,
Кўтарилар ўзи ҳам қуёш.
Уфқларни нари итариб,
Дейди: «Август, мен сенга
дарддош!».

IV.

Шафтолининг бутоқларига
Заргалдоқлар қўниб олибди.
Шира тўлиб дудоқларига
Туни бўйи шунда қолибди.

Шафтолининг тасвири эмас,
Бу эртакка ўхшайди, дўстим.
Ҳа эртаклар қилгудек ҳавас
Менинг юртим, тўкин августим.

Абдулла ШЕР.

ВАЪДАБОЗЛАР

Яккабоғда чорвачиликка эътибор берилмаётир

Қарши шаҳрида катта йиғилиш бўлиб қолди. Унда область колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, хусусан, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш тўғрисидаги муҳим масала муҳокама қилинди. Йиғилишда Яккабоғ район партия комитетининг биринчи секретари Т. Чориевга ҳам сўз беришди. Ўртоқ Чориев «ундоқ қиламиз, бундоқ қилажакмиз», деб узундан-узоқ гапирди. Бироқ, давлатга гўшт, сут, тухум, жун, қоракўл тери топшириш планлари бажарилмай қолаётганлигининг сабабларини айтишга журъат эта олмади.

— 1969 йилда районингиз бўйича гўшт топшириш плани 63 процент бажарилибди, бу йил қандай бўлади? — деб сўраб қолишди ундан.

— Бу йил ғайрат қиламиз, бултурги доғни ювиб ташлаймиз, камчиликларни қувиб ташлаймиз...— Яна нималарнидир гапириб, ваъдабозлик қилди ўртоқ Чориев.

Афсуски, секретарнинг сўзи билан иши бир хил бўлиб чиқмаётир. Ўтган йили колхозлар, ва «Авангард» совхози бу соҳадаги топшириқларни уддалай олмади. Планлар фақат аҳолидан сотиб олинган чорвачилик маҳсулотларини топшириш эвазига бажарилди. Айни вақтда район хўжаликлари ўтган йили чорвачиликдан 1 миллион 18 минг сўмлик зарар кўрдилар.

«Правда», «Марксизм», «Коммунист», «Шарқ юлдузи» колхозларида ва бошқа қатор хўжаликларда жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва маҳсулдорлигини ошириш иши билан чинакамига шуғулланилмаётир. «Правда» колхози бултур давлатга гўшт сотиш йиллик планини 58,6 процент бажарган эди. Колхоз раҳбарлари (раиси Эшмўмин Жуманазаров ва партия ташкилотининг секретари Аҳмад Ҳайдаров ўртоқлар) ўтган йилнинг аччиқ сабоқларидан тегишли хулоса чиқариб олмаётирлар. Бунинг оқибатида гўшт топшириш йиллик плани энди 44 процент адо этилди. Орол Бойқобилов мудирлик қилаётган фермада ҳар бош сигирдан 877 килограммдан сут соғиб олинди. Бултур ҳар 100 товуқдан 50 тадан тухум олинган ва ҳар дона тухум 28 тийинга тушган эди. Колхоз бўйича чорвачиликдан жами 220 минг сўм зарар кўрилганди. Бу йил ҳам худди шундай бўлаётир. Тухум топшириш йиллик плани энди 70 процентга етказилди. Бунинг ҳам кўп қисми колхозчилардан сотиб олинди.

Колхозда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга панжа орасидан қаралмоқда. Бу йил 4 минг 500 тонна дағал хашак жамғарилиши лозим бўлгани ҳолда, хашак тўплаш плани энди 50 процент адо этилди. Ширали, сервитамин хашаклар қуриб-қовжираб кетаётганлигини кўриб турган колхоз раҳбарлари чорва моллар учун озуқа жамғаришни негадир унутиб қўяётганга ўхшайдилар.

«Марксизм» колхозининг раиси Нажим Азимов ва бош зоотехниги Боқи Паттоев ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан кўпгина тадбирларни белгиладик, деб мақтанишади. Аслини олганда, бу хўжаликда ҳам чорва моллар туёғи кўпайиш ўрнига камайиб бормоқда. Бир мисол: 1966 йили колхозда 1659 бош қорамол ва 430 бош сигир бор эди. 1970 йилга келиб қорамоллар сони 1150 тага, сигирлар эса — 211 бошга тушиб қолди. Султон Абдуаҳатов бошлиқ фермада ҳар бир сигирдан ҳозирга қадар соғиб олинган сут 452 килограммни ташкил этади. Усмон Қодиров бошлиқ фермада эса сигирларнинг ҳар биридан 679 килограммдан сут соғилган. Аҳвол шундай давом этаверса, сут етиштириш ва давлатга топшириш плани бу йил ҳам бажарилмай қолиши турган гап.

Колхозда чорва маҳсулотларининг таннархи жуда қимматга тушяпти. Ўтган йили бир центнер гўшт 104 сўм ўрнига, 158 сум 80 тийинга, бир центнер сут 17 сўм 20 тийин ўрнига 44 сўм 10 тийинга тўғри келган эди. Бир дона тухум етиштиришга 24 тийин сарфланган эди. Ана шулар натижасида чорвачиликдан 60 минг 274 сўм зарар кўрилди.

Худди шундай камчиликлар бу йил ҳам такрорланмоқда. Гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш топшириқлари ўлда-жўлда қолиб кетаётир.

Бунга сабаб нима? — деган савол туғилиши мумкин. Асосий сабаб ем-хашак жамғаришга иккинчи даражали иш деб қаралаётганлигидадир. Бўлмаса. 184 гектар бедазорнинг ҳар гектаридан икки ўримда борйўғи 54 центнердан беда йиғиштириб олинармиди?! Ахир, бу ҳосил пулга чақилганида уруғликка, ер ҳайдашга, ишчи кучига кетган харажатларни ҳам қопламайдику!

Яккабоғ райони хўжаликлари 1970 йилнинг дастлабки 6 ойи мобайнида сут етиштиришдан 15 минг сўм, тухум етиштиришдан 11 минг сўм, гўшт етиштиришдан 47 минг сўм зарар кўрдилар. Бу, чорва маҳсулотлари тайёрлаш планларининг колхозлар ҳамда совхозлар томонидан бажарилмасдан, фақат аҳолидан сотиб олинаётган гўшт, сут, тухум, қоракўл тери ва бошқалар эвазига адо этилаётганлигининг хунук оқибатидир, албатта.

Район раҳбарлари чорвачиликни ривожлантириш юзасидан жиддий тадбирлар кўрилганлиги тўғрисида кўп гапиришади. Ҳақиқий аҳвол эса бунинг тескарисини кўрсатиб турибди. Бир неча фактларга мурожаат қилайлик: 1966 йили районда 38398 бош қўй ва эчки, 15587 бош қорамол, 3881 бош сигир бор эди. Орадан қарийб тўрт йил вақт ўтиб кетди. Статистик маълумотларга мурожаат қилмаган киши «Яккабоғда ҳамма иш жойида», деб ўйлаши мумкин. Лекин бу ерда «ҳамма иш жойида бўлса ҳам» чорвачилик масаласи чатоқлигича қолаётир. Қўй ва эчкилар туёғи 35976 бошга, қорамоллар — 14947 бошга, сигирлар — 3169 бошга тушиб қолганлиги фикримизнинг далили бўла олади.

Яккабоғда чорвачилик рентабелли соҳага айланиш ўрнига зарар келтирадиган тармоқ бўлиб қолаётганлиги тўғрисида яна жуда кўп фактлар келтириш мумкин. Ўйлаймизки, бунга ҳожат бўлмаса керак. Чунки юқоридаги мисолларнинг ўзидан ҳам чорванинг аҳволи ойнадек равшан бўлиб турибди. Фақат битта истагимиз бор: район ва хўжаликларнинг раҳбарлари мажлисларда ваъзхонлик қилиш ҳамда ваъда бериш ўрнига амалий иш билан кўпроқ, оқилона шуғуллансалар, чорвачиликка раҳбарликни тубдан яхшиласалар айни муддао бўлур эди.

П. ГАДОЕВ,
С. ҚОДИРОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

— Яна бир бор ваъда бераманки, ем-хашак албатта бўлади..,
А. Холиқов чизган расм.

Ёш коммунист Тўлғаной Хўжаева чин пахтакор. У КПСС XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада зарбдорлар сафида меҳнат қилмоқда. Йигитлар билан бир қаторда ғўзаларга оби-ҳаёт таратаётган бу меҳнатсевар қизнинг ишидан ҳамма мамнун. Суратда: Гурлан районидаги «Ўзбекистон» колхозининг сувчиси Тўлғаной Хўжаева.

И. Исмоилов фотоси.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЖОДИДАН

МАРДЛИК СЎНМАЙДИ

(ҲИКОЯ)

Қуёшнинг заррин нури Қардошлик мозоридаги бронзадан ясалган аёлнинг ҳайкалига тушди. У оҳиста кўтарилар экан, мармар тошга ўйилган, Будапештни озод қилишда мардларча ҳалок бўлганларнинг исмлари чўғдай ёна бошлади. Мана у бутун Геллерт тоғини ўз нури билан қоплаб олди. Дунай дарёсининг шалоласи ёмбидай товланади.

Озодлик монументи олдида одамлар кўп.

Марғилон дўпписини кийиб олган бир неча эркак ва хон атлас кийган аёллар оҳиста монументга кўтарилишаяпти. Уларнинг орасида гўзал Фарғонадан келган Қурбон ва унинг турмуш ўртоғи бор. Будапештни немис-фашистлардан озод қилаётганда Қурбоннинг чап юзини ўқ шилиб ўтган. Урушнинг оқибати ҳали ҳам сезиларди. Унинг костюмидаги Олтин Юлдуз ўтиб бораётганларнинг эътиборини жалб этган. Аммо, Қурбоннинг хаёлида қуролдош дўстлари... Гвардия полковниги Сапаев, гвардия капитани Хитаев, лейтенант Варламов, капитан Ткаченко, старшина Иброҳимов... «Дўстларим, салом. Мен келдим». У хотини баланд кўтариб бораётган катта гулдастани мармар тошга ўйилган ана шу фамилияларнинг устига қўйди. Қўйди-ю, кўзидан маржондай ёш томчилай бошлади. Кўз ўнгида қарийб 25 йил муқаддам бўлиб ўтган воқеа гавдаланди.

...Ут ичида ёнаётган «Мессершмидт» самолёти Будапештдаги катта бинога келиб урилди. Немисларнинг иккита «Тигр» танки Ҳукумат уйи олдида ёниб кул бўлди. Узун хартумли совет танкига хандақдан туриб снаряд отишди.

Совет автоматчилари бир уйдан иккинчисига кириб, ертўла, хонадон ва томларга бекиниб олган немис газандаларига ўқ узишарди. Пулемётларнинг овози, снарядларнинг, мина ва гранаталарнинг портлашидан уйлар ларзага келар, улар думалаб тушарди. Кўчалар эса ғишт, тупроқ, ўлган одамлар ярадорлар, ағдарилиб кетган автомашиналар билан тўлган.

Вайрон бўлган кўп қаватли уйларнинг бирида аёл ўз фарзандини бағрига босиб турибди. Аёлнинг кўзлари қўрқиб кетганидан даҳшатли. Ҳар сафар портлаш бўлганда у сакраб тушиб, қизини бағрига босади.

Ташқарида отишма бўлаётганлиги аёлни яна ваҳимага солди. Шундан кейин тўс-тўполон аралаш эшик очилди-ю, ичкарига отилиб немис офицери кирди. Офицер қўрқиб кетганидан ранги оқариб кетган эди. Шундай бўлса ҳам автоматини ўқталди. Кўз ўнгида аёл турганини сезиб, шошиб дераза ойнасининг олдига бориб, автоматдан кетма-кет ўқ узди. Аёлнинг бағридаги қизча ҳўнгҳўнг йиғлай бошлади. Аёл, пайт пойлаб қочиш ниятида эшикнинг олдига борганда, офицер пайқаб қолиб, қадам босдинг, отиб ташлайман деб ўшқирди. Аёл турган жойига қайтди. Шу пайт ташқарида оёқ товуши эшитилди. Офицер аёлни отаман деб турганда совет автоматчиси бостириб кирди. Фашист жангчини отиб ташлади. Автомат ўқталганча ташқарига чиқди. Ташқарига чиқди-ю, нишонга олинган ўқдан отиб ташланди. Аёл орқасига қўрқа-писа қараса, офицер чўзилиб ётибди. Нариги томондан юзидан қон оқаётган совет жангчиси келяпти.

— Тирикмисан?! Ўқ сал шилиб ўтибди, холос.— Аёл қизининг бўйнидаги шарфини олиб, жангчининг ярасини боғлади. Жангчи эса «раҳмат, раҳмат»-дер, аммо аёл унинг гапларига тушунмасди. У ўнг қўлининг бармоғини кўкрагига қўйиб «Мен—Мария» деди, қизини кўрсатиб «Ева» деди. Шундан кейин жангчидан «қаердансан, отинг нима?» деб сўради. Жангчи унинг саволига тушунган бўлди

— Ўзбекистон. Фарғона. Қурбон,— деди.

Қурбон Марияга, гўзал Фарғонада худди унга ўхшаш ёш хотини билан жажжи қизи қолганлигини гапириб бермоқчи бўлди-ю, аммо унинг тилига тушунмаслиги бунга халақит берди. Бунинг ўрнига у Евани қўлига олди-да, унинг юзидан ўпди. Мария бўлса, Қурбоннинг исмини такрор-такрор қайтарар, қуёш нурида қорайган юзига, қора сочларига тикиларди.

Қурбон Мариянинг қўлини сиқди, қизчанинг юзидан яна бир бор ўпди. Қандай тез пайдо бўлган бўлса, шундай ғойиб бўлди...

— Нега индамай қолдингиз, ойи? — бу савол Мариянинг хаёлини бўлди.

— Ҳаммавақт «нега менинг фамилиям Қурбонова» деб сўрардинг. Ана энди айтаман, қизим. Юр аввал, ху анави киши билан суҳбатлашайлик.

Мария Қурбонга яқинлашар экан, юраги тез-тез урар, «бу киши Қурбон бўлмаса нима қиламан» деб ўйларди. Аммо, кимдир «шу Олтин Юлдузли киши Қурбоннинг ўзгинаси» дерди. У тўсатдан «Қурбон эмасмисиз?» деб юборди.

Қурбон сесканиб кетди. Кўз ўнгида бўйи етиб қолган қиз билан ўрта ёшлардаги аёл турарди. У гоҳ аёлга, гоҳ қизга боқди. Аёлга қараб туриб, бундан қарийб 25 йил аввал бўлган воқеани эслади.

— Ҳа, Қурбонман.

— Мен Мария.— деди-ю, кўзларидан маржон-маржон ёш томчилади.

Ўша куни Қурбон хотини билан Мариянинг меҳмони бўлишди. Суҳбатлари ярим тунгача давом этди.

— Бир нарсани сўрасак майлими, Қурбон?

— Бажонидил.

— Ҳафа бўлмайсизларми?— Мария дугонасига қаради. Қурбоннинг ёстиқдоши:

— Йўқ, йўқ, азизим.— деди.

— Қизимнинг фамилияси сизнинг номингизда, рухсатингиз керак.

Қурбон ўрнида туриб Еванинг юзидан ўпди.

— Қизим... Ўшанда чақалоқ эдинг. Энди, Венгрия сингари, қаддинг тўлишипти. деди.

А. АЗИМЖОНОВ.

СПОРТ

СОВРИНДОР ШАШКАЧИ

Шаҳарлар тўққизинчи анъанавий турнирида Самарқанд шаҳар терма командаси яхши ўйнади. Оренбург шаҳрида бўлган бу турнирда улар учинчи ўринни эгаллашди. Ленинградликлар биринчи ўринни ва оренбурглик шашкачилар иккинчи ўринни қўлга киритишди. Шахсий учрашувларда биринчи разрядлик шашкачи З. Бобобекова биринчи ўринни олди. Самарқандлик бу спортчи область касаба союзининг махсус совринини қўлга киритишга муваффақ бўлди. Юз катакли шашка бўйича мастерликка номзод А. Субҳонқулов иккинчи ўринни, мастерликка номзод Б. Норматов учинчи ўринни қўлга киритишди.

Е. ЧЕРКАССКИЙ,
спорт мастери.

БОКСЧИЛАР КУЧ СИНАШДИ

Тошкентда тўрт кун давом этган боксчилар шахсий-команда биринчилиги республика мусобақалари тугади. Республиканинг 86 спортчи-боксчилари даврасида умумкоманда ҳисобида пойтахт армиячилари энг яхши натижага эришдилар. Улар 61 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллашди. Н. Хуснидинов раҳбарлигидаги бу командадан олти чемпион чиқди. Иккинчи ўринни «Спартак» командаси олди. Учинчи ўрин «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти командасига насиб қилди. «Меҳнат резервлари» спорт жамиятининг аъзоси Н. Хромов Ўзбекистон ССР чемпиони бўлди.

Ғолибларга республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг диплом ҳамда мукофотлари берилди.

Л. КУЛАЕВА — ПЕШҚАДАМ

Москвада ўсмирлар ўртасида енгил атлетика бўйича СССР шахсий команда чемпионати якунлари маълум бўлди. Бу мусобақада Ўзбекистоннинг истеъдодли анчагина ёш спортчилари ҳам қатнашди. Тошкентлик Л. Кулаева (Локомотив) тўсиқли 100 метрга югуришда фақат 14 минут сарфлади ва биринчи бўлиб маррага етиб борди. У олтин медаль билан тақдирланди. Бу натижа унга яна икки муваффақият келтирди: У СССР спорт мастери нормасини бажарди ва республикамизнинг янги рекордини ўрнатди. Кулаеванинг ҳамклуби Таня Козлова Тошкентга кумуш медаль билан қайтди, Д. Поляков эса 200 метрга югуришда устун келиб, бронза медаль олди.

ИККИ ҒОЛИБ КОМАНДА

Бухоро ва Навоий шаҳарларида республикамизнинг энг ёш футболчилари чарм тўп клуби мукофоти учун мусобақалашдилар. Мусобақада областлар биринчилиги учун 22 команда қатнашди. Навоий шаҳридаги мусобақаларда «Самарқанднинг 2500 йиллиги» командаси аъзолари ғолиб чиқишди. Бухородаги учрашувларда эса «Ёш куч» командаси биринчи ўринни эгаллади. Энди бу командалар Донецк ва Челябинск шаҳарларида 15-27 августда бўладиган Бутуниттифоқ мусобақаларида Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қиладилар.

ТЕННИСЧИЛАР УЧРАШУВИ

Мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларида СССР кубоги учун теннис бўйича тайёргарлик мусобақалари бошланди. Тошкент шаҳрининг «Буревестник» командаси хотин-қизлари составидаги спорт мастерлари И. Прокофьева, И. Лимакина ва Г. Сорокотяга ўртоқлар ўзларининг биринчи ўйинларини Душанбада маҳаллий «Тожикистон» командаси билан ўтказдилар. 4:0 ҳисобида республикамиз спортчилари ғалаба қилдилар. Энди Тошкент теннисчилари ўз майдонида Ленинград командасини қабул қиладилар, «Буревестник»нинг эркаклар командаси теннисчилари эса Бокудан келган «Нефтчи» теннисчилари билан куч синашадилар.

П. КОМИЛОВ.

ЭКРАН ЯНГИЛИКЛАРИ

«УЙ ВАСИҚАСИНИ ОЛГАН КИШИ»

Ёш врач Томаш Пехоцкий ҳаддан ташқари меҳрибон онасининг хомийлигидан қутилмоқчи бўлиб, ҳусусий уй олиш мақсадида М-3 типидаги кооперативга аъзо бўлади. Маълум бўлишича, бундай квартиралар ёш оилаларга — камида икки кишига мўлжалланган экан. Бундай квартиранинг калитини олиш учун Томаш бир ойнинг ичида уйланиши керак эди.

Фильмнинг асосий мазмуни ана ўша ёш келинни қидириш саргузаштларидан иборат. Томаш биринчи бор Агнёшка деган қиз билан учрашади. Агнёшка Томашни ўта замонавийлиги билан ҳижолат қилса, машҳур теннисчи Марка эса ўта кетган рашкчи эди. Ҳар бир эркакда биринчи эрининг характерини изловчи Каси билан ҳеч тил тополмади. Меҳрибон, мулойим шифокор Иоанна эса ёр эмас, фақат касбдош бўлиши мумкин эди. Ўзига хотин қидириб сарсон бўлган Томаш фақат бир кун қолганда ўз севганини — ўзи ишлаётган клиникада бир ой даволанган очиқ кўнгилли Басяни топади.

Ниҳоят эр-хотин Пехоцкийлар квартирага ордер олиш учун келишганда Томашнинг барча ҳаракатлари бекор кетганлиги маълум бўлади. Унга бериладиган уйда аллақачоноқ Томашнинг фамилиядоши инженер Пехоцкий яшаётган экан. Бу фильмни Польша «Студио» ижодий коллективи тайёрлаган.

«ДЕРАЗАМИЗГА ТУШГАН НУР»

Энг йирик Ингури ГЭСи қурилишининг коменданти ишчилар ётоқхонасига Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, хизматдан бўшаган старшинани ёшлардан ташкил топган бригадага бошлиқ қилиб тайинлайди. Ёшлар мактабни эндигина битирган, ҳаётда тажрибасиз, чуқур маънавий эътиқодга эга бўлмаган кишилар эди.

Катталар ва ёшларнинг ўзаро муносабати — фильмнинг асосини ташкил этади. Сценарий муаллифларини бригадир ва унинг бригадасидаги йигитлар ўртасидаги дўстликнинг пайдо бўлиши қизиқтирар эди. Ёшлар бригадири Александрдан виждонлилик, ишда ва ҳаётда беғаразлик каби олижаноб ҳиссиётларини ўзларига сингдира бордилар.

Александрдаги маънавий бойлик намуналари йигитларга одамларга яхшилик қилиш эканлигини тушунишга ёрдам беради. «Грузия фильм» бу маҳсулотни Сулико Жгенти сценарийси асосида яратган.

«БЕҒУБОР ЭРМАКЛАР»

Театр институтига кириб ўқишни орзу қилиб юрган Оля Ленинграддаги қариндошлариникига келади. У ўзининг чиройли эмаслигини билиб, келажакда ўғил болалар ролини ўйнашига ишончи комил эди. Актёрлик қобилиятини синаб кўриш учун Оля ўғил болаларча кийиниб олади. У танишган болалар орасида Олянинг қиз бола эканлигига ҳеч ким шубҳа қилмайди. «Ленфильм» яратган фильмда шу ҳақда ҳикоя қилинади. Фильмнинг кульминацион нуқтасини режиссёр А. Балтушайтис айтган сўзлардан билиб олиш мумкин: — Картинамизда, — дейди режиссёр, — ҳаётда ўхшашини топиш қийин бўлган персонажлар кўп. Уларнинг кечинмаларини айтмайсизми! Оля ота-онасига қандай муносабатда бўлишини билмай қолган Костяни севиб қолади. Олянинг бу севгиси Костядек ҳўмрайган, қўпол болани очиқ ва хушмуомилали кишига айлантиради.

*Халқаро ҳаётда муҳим воқеа | *Япон ишчилари кенгашиб олдилар | *Пентагоннинг янги жинояти

ПЛАНЕТАМИЗДА

СССР ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ КХДРДА БЎЛИШИ

ПХЕНЬЯН, 17 август, (ТАСС). Кореянинг япон империализми мустамлакачилик зулмидан озод бўлган куннинг 25 йиллиги муносабати билан тантаналарда иштироқ этаётган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси кеча Пхеньяндан Хамхин шаҳрига келди.

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий комитетининг аъзолигига кандидат, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Кабинети Раисининг ўринбосари Теч Дюн Тхэк Совет партия-ҳукумат делегациясига ҳамроҳлик қилмоқда.

Хамхин шаҳри, унинг ишчилар синфи ва саноати ривожланиб бораётган индустриал социалистик давлат— янги Корея ҳақида яққол тасаввур хосил қилиш имконини беради.

Совет партия-ҳукумат делегацияси Хамхин химиявий ўғитлар комбинатининг меҳнаткашлари ҳузурида, меҳмон бўлдилар. Ана шу аммиак селитраси ишлаб чиқарувчи завод Америка агрессорларига қарши озодлик урушидан сўнг Совет Иттифоқининг ёрдами ва ҳамкорлигида қурилган эди.

Совет партия-ҳукумат делегациясининг раҳбари К. Т. Мазуров комбинатнинг 9 минг кишилик коллективига планни бажаришда муваффақиятлар тилади ва коллективга дўстона совет халқи ва совет химикларининг кўпминг кишилик отряди номидан салом айтди.

Шундан сўнг совет меҳмонлари комбинатнинг бир неча цехлари иши билан танишдилар.

Совет партия-ҳукумат делегацияси Хамхин яқинида жойлашган Сухин кооперативини ҳам бориб кўрдилар. Улар бу ерда кооперативнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида эришган муваффақиятлари ва кооператив меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишдилар.

Кеча кечқурун Жанубий Хамхин вилоятининг халқ комитети Совет партия-ҳукумат делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

СОВЕТ—ХИТОЙ МУЗОКАРАЛАРИГА ДОИР

ПЕКИН, 15 август. СССР билан ХХР ўртасидаги музокараларда Совет ҳукумат делегациясига бошлиқ қилиб тайинланган СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев Пекинга келди.

Врачларнинг тавсиясига биноан Москвага қайтиб келган ўртоқ В. В. Кузнецов СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари вазифаларини ижро этишга киришди.

Пекин аэродромида Л. Ф. Ильичевни ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари, СССР билан ХХР ўртасидаги музокараларда Хитой ҳукумат делегациясининг бошлиғи Цияо Гуань-Хуа, Хитой делегацияси бошлиғининг ўринбосари Цай Чэн-Вэнь, Совет ҳукумат делегацияси бошлиғининг ўринбосари В. Г. Ганковский, СССРнинг ХХРдаги мувақкат ишлар вакили Ф. И. Потапенко, бир қанча социалистик мамлакатларнинг Пекиндаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари кутиб олдилар.

ВЬЕТНАМ. Хайфондаги «Киен Тхиет» механика заводи шаҳардаги энг йирик корхоналардан биридир. Завод коллективи Вьетнам Демократик Республикаси ташкил топган куннинг 25 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туришга қарор қилдилар. Суратда: заводнинг қуюв цехида.

В. Соболев фотоси, (ТАСС).

*

КУБА РЕСПУБЛИКАСИ. Суратда: Илмий-тадқиқотлар миллий марказининг биноси тасвирланган. Бу ерда университетлар ва илмий текшириш институтлари учун илмий кадрлар тайёрланади, фан ва халқ хўжалиги соҳасида муҳим тадқиқот ишлари олиб борилади.

АДН-ТАСС фотоси.

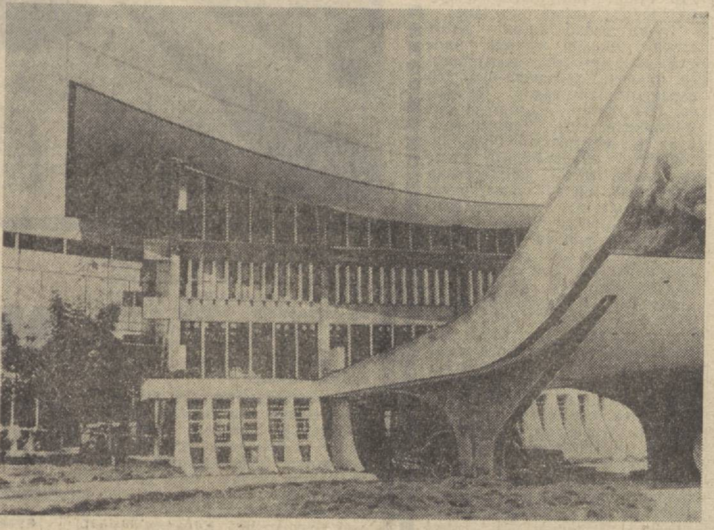

СУВ ТОШҚИНИ ОҚИБАТЛАРИ

РАВАЛПИНДИ. (ТАСС). Шарқий Покистондан олинаётган хабарларга кўра, Ганг ва бошқа дарёларнинг тошиши натижасида Шарқий Покистондаги 19 райондан 14 районни сув босди, далада бўлган 8 миллион тонна шоли чириб кетди. Ҳукумат азият чеккан районлар учун шошилинч равишда дон харид қилишга 55 миллион рупий пул ажратди.

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

ТИНЧЛИК ИШИГА ҚЎШИЛГАН МУҲИМ ҲИССА

МОСКВАДА Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида имзоланган Шартномага бутун жаҳонда Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам берадиган ғоят муҳим халқаро воқеа, деб баҳо берилди. Турли сиёсий системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципи Совет Иттифоқининг сиёсатига асос қилиб олинган. Бу принцип ҳаётий принцип эканлиги яна бир марта исбот қилинди.

Ҳаётнинг ўзи, Европа қитъасида урушдан кейинги тараққиётнинг бутун бориши Совет Иттифоқи билан Ғарбий Германия ўртасида Шартнома тузишни тақозо этди. 1955 йилда дипломатия муносабатлари ўрнатилишига қарамай, икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар нормал тус олган эди, деб бўлмайди. Эндиликда тузилган Шартнома Совет Иттифоқи билан Ғарбий Германия ўртасидаги ҳамкорлик йўлида вужудга келган ғовларни бартараф қилади.

Ана шу ғоят муҳим сиёсий ҳужжатнинг моддалари Шартнома ҳар иккала мамлакатга наф келтиражагини ва Совет Иттифоқи ҳамда Германия Федератив Республикаси халқларининг энг муҳим манфаатларига мос эканлигини исбот қилади.

Ҳар иккала томоннинг «Европадаги ҳамма давлатларнинг ҳозирги чегараларидаги территориал бутунлигига оғишмай риоя қилиш» юзасидан олган мажбурияти Шартноманинг энг муҳим моддасидир. Совет Иттифоқи ва Германия Федератив Республикаси «Европадаги ҳамма давлатларнинг шу Шартнома имзоланган кундаги чегараларини, шу жумладан, Польша Халқ Республикасининг ғарбий чегараси бўлган Одер-Нейсе чизиғини ва Германия Федератив Республикаси билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги чегарани ҳозир ва келгусида бузилмас чегаралар деб биладилар».

Иккинчи жаҳон урушидан кейин вужудга келган ҳозирги мавжуд чегараларнинг қайд қилинганлиги ғоят муҳимдир. Бунинг боиси шуки, бусиз Европада тинчлик ва хавфсизлик тўғрисида жиддий гапириш мумкин эмас.

Совет — Ғарбий Германия Шартномаси Европа хавфсизлиги ва тинчлиги ишига қўшилган ҳисса бўлиши билан бирга Совет Иттифоқи ва Германия Федератив Республикаси ўртасида иқтисодий, фан-техника ва маданият соҳаларидаги муносабатларни ривожлантириш учун ҳам асос яратди. «Биз, — деди А. Н. Косигин, — Совет Иттифоқи билан Федератив Республика ўртасидаги муносабатларда бурилиш ясамоғимиз керак.. Шартнома имзолангандан кейин СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида турли соҳалардаги муносабатларни ривожлантириш борасида амалий қадамлар қўйилади, деб умид қиламиз. Совет Иттифоқи бунга тайёрдир...»

Бутун жаҳон матбуоти мазкур Шартнома ғоят кенг кўламдаги иқтисодий ҳамкорлик ва фан-техника ҳамкорлиги учун йўл очиб беради, деб таъкидламоқда. Ғарбий Германиядаги саноат доиралари ҳам шу фикрга қўшилмоқдалар.

Шартноманинг душманлари, шу жумладан, Ғарбий Германиянинг ўзида ҳам Шартномага қарши чиқаётган кишилар борлиги турган гап. Аммо булар Европада тинчлик манфаатларига ёт бўлган реваншчилик кайфиятларига берилиб кетган ва сиёсий реализмдан маҳрум бўлиб қолган кишилардир.

Лекин шунга қарамай, Европанинг шарқи ва ғарбидаги кишиларнинг ғоят кўпчилиги Шартномани табрикламоқда ва уни қитъамизда тинч яшашни таъминлаш учун муҳим қадам, деб ҳисобламоқда.

ЯПОНИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР ОТРЯДИ

ЯПОНИЯ касаба союзлари бош кенгашининг 40-съезди Токиода 9 августдан 13 августгача давом этди. Бу съезд ана шу энг йирик касаба союз марказининг 20 йиллиги билан бир вақтга тўғри келди. Бош кенгаш ўз сафларида 4 миллион 200 мингдан ортиқ меҳнаткашни бирлаштиради. Булар касаба союзларига уюшган барча япон ишчилари ва хизматчиларининг қарийб ярмини ташкил этади. Мамлакатдаги 65 тармоқ касаба союзлари бош кенгашга киради. Булар орасида ишчилар синфининг давлат темир йўл ишчилари умум Япония касаб союзлари, ўқитувчилар касаба союзи, маҳаллий ва муниципиал муассасалар ходимлари миллий кенгаши ва шулар каби кўпгина жанговар ташкилотлари бор. Бош кенгаш халқаро ишчилар ҳаракатининг муҳим отрядларидан биридир.

Ички ва халқаро реакция бош кенгашни капиталистлар билан бирга битишиш йўлига тушириш ва унинг меҳнат аҳли манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган фаолиятини сусайтиришга уриниб, зўр бериб ҳаракат қилди. «Асахи» газетаси таъкидлаб ўтганидек, 20 йил муқаддам бош кенгаш ташкил топган пайтда корхона эгалари бу кенгаш «меҳнат билан капитални тотувлаштириш»га ҳаракат қилади, деб ўйлаган эдилар. Аммо бош кенгаш меҳнаткашларнинг ҳуқуқлари учун, тинчлик ва демократия учун кураш йўлига ўтди. Бош кенгаш 20 йилдан буён шу йўлга астойдил амал қилиб келмоқда.

Японияда ишчилар синфининг ҳар йили кўклам ва куз фаслида ўтказиладиган ва анъана бўлиб қолган «ҳўжуми» бош кенгаш номи билан боғланган. Меҳнаткашларнинг стачкалари, митинглари ва бошқа ҳаракатларида ўн миллионга яқин киши қатнашмоқда.

Бош кенгаш меҳнаткашларнинг кундалик эҳтиёжларини қондириш йўлидаги курашни сиёсий талаблар билан моҳирона бирга қўшиб олиб бормоқда. Бош кенгаш япон пролетариатини АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши, Японияда милитаризмнинг қайта тикланишига қарши, Японияни Узоқ Шарқда АҚШ билан агрессив иттифоқ гирдобига судрайдиган Америка — Япония ҳарбий шартномасига қарши курашга уюштирмоқда.

Бош кенгашнинг бу йилги съездида шу масалаларга катта эътибор берилди. Ана шу масалалар касаба союзларининг бу йилги ҳатти-ҳаракатлари йўлини белгилаб бериши керак. Бош кенгашнинг программаси тўғрисида қилинган докладда япон ишчилар синфининг барча отрядлари жипслигини янада кўпроқ мустаҳкамлаш, меҳнаткашларнинг бирлигини монополияларнинг ҳужумига қарама-қарши қўйиш зарур эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган.

Бош кенгашнинг актив ҳаракатларидан қути ўчган реакция япон меҳнаткашларининг ана шу жанговар отрядига қарши ҳужумини кучайтирмоқда. Бош кенгаш сафларига нифоқ солишга уринаётган ва касаба союзларда ишлаётган бузғунчилар монополияларни қўллаб-қувватламоқдалар. Реакция бош кенгашга кирган касаба союзларини сиёсий курашдан четга тортиш, реформистик программани уларга мажбуран қабул қилдириш, бош кенгашнинг обрўси ва таъсирини заифлаштиришга интилмоқда. Яқинда ўтказилган съездда ҳам шундай аҳвол рўй берди. Аммо съезд Япониядаги касаба союзларининг кўпчилиги бош кенгашнинг ўтган йигирма йил ичида амалга ошириб келаётган йўлига бундан буён ҳам амал қилиш ниятида эканлигини яна бир марта намойиш қилди.

ЎЛИМ БИЛАН ЎЙНАШУВ

АҚШНИНГ ҳарбий идораси — Пентагон аллақачонлардан бери жаҳон халқлари учун хавфли авантюризм ва ажал тақдиди рамзи бўлиб қолди. Америка ҳарбий маъмурлари нерв-паралитик таъсир кўрсатувчи ажал гази — сарин тўлғазилган 12540 та реактив снарядни Атлантика сувига чўктириб юбориш тўғрисида қабул қилган қарори шуни даҳшат билан эслатади. Бу нерв газининг заҳари жуда кучли: одам ўпкасига шу газ граммининг уч мингдан бир улуши кириб қолса бас — орадан 5 —10 минут ўтар-ўтмас кишини ўлдиради.

Пентагон бу хавфли қуролдан қутулишга қарор берганига Қўшма Штатлар химиявий қурол ишлаб чиқариш ва уни қўллашдан воз кечганлигини сабаб қилиб кўрсатиб бўлмайди. Ҳозирга қадар АҚШ уруш олиб боришда химиявий ва биологик воситалардан фойдаланишни тақиқловчи Женева конвенциясини имзоламаган бирдан-бир буюк давлатлигича қолмоқда. Пентагон эса эскириб қолган химиявий қуролни йўқотишга қарор қилди. Чунки, ҳозир Америка ҳарбий машинасининг махфий лабораторияларида ишлаб чиқилган янада кучли ва самарали воситалар яратилган.

Бетон контейнерларга солинган газли снарядлар аслаҳахоналардан Санни-Пойнт портига (Шимолий Каролина штати) келтирилиб, иккинчи жаҳон уруши давридан қолган шалоқ кемага ортилди. Энди бу снарядлар Қўшма Штатлар шарқий соҳилидан 280 миля нарида океанга чўктириб юборилиши керак.

Пентагон генераллари ташвишланган Америка жамоатчилигини «газ сирқиб чиқиши»нинг ва Атлантика суви кўп йиллар мобайнида заҳарланиб қолишига ҳеч қандай хавфи йўқ деб ишонтирмоқдалар. Лекин ҳарбийларнинг бу «кафолати»дан хотиржам бўлган одам кам топилади. Америка олимлари эса Пентагон айтган гапларни рад қилдилар. Уларнинг фикрига кўра, ажал газини йўқотиш иши етарлича синчиклаб ўрганиб чиқилган эмас. Уч миля чамаси чуқурликдаги сувнинг кучли босимидан контейнерлардаги газ сирқиб чиқиши ҳеч гап эмас, Бунинг оқибатида океан ҳайвонотлари ва кўкатлари зарарланиб, кишилар ҳам нобуд бўлиши мумкин.

Пентагоннинг қилгуликлари жаҳон жамоатчилигининг норозилигига сабаб бўлди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан махсус баёнот бериб, Америка ҳукуматининг қарори очиқ денгиз режими тўғрисида 1958 йилги Женева конвенциясининг, шунингдек бутун инсоният манфаатларини кўзлаб денгиз ва океанларни ҳимоя қилиш тўғрисида Бош Ассамблеянинг 1967 йилда қабул қилган резолюциясини бузишдир, деди.

С. ИВАНОВ,
В. ХАРЬКОВ,
О. АНИЧКИН.
(ТАСС).

АХБОРОТ

ҒАРОЙИБ ВОҚЕАЛАР

НАСОСНИ ТЎХТАТГАН БАЛИҚ

Воқеа Қўшкўпир районидаги Олтибой Қурбонов номли колхозда юз берди. Бир меъёрда ишлаб турган насос тўсатдан тўхтаб, қувурдан сув ўтмай қолди.

Механизатор Ражаб Раҳмонов насоснинг у ёқ-бу ёғини кўздан кечирар экан; «қувурнинг ичига бирор нарса тиқилганмикин» деган хаёлга борди. Таваккал қилиб мотордаги газни кўпайтирган эди— насос ишлаб кетди. Қувурдан эса сув билан бирга майда-майда бўлакларга бўлинган балиқ бурдалари отилиб чиқди. Механизаторнинг тахмин қилишича, қувурга кирган балиқнинг оғирлиги 10-12 килограммдан кам эмас.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Узбекистони» мухбири.

ХАЛТАЛИ БУЗОҚ

Молбоқарлар кеч кириши билан уй-уйларига кетишиб, фермада фақат навбатчилар қолишган эди. Тун ярим бўлганда туғолмай қийналаётган тарғил сигирнинг хунук овози навбатчи молбоқарни оёққа турғизди. Ветеринар врач Умаров чақириб келинди. Биринчи ёрдам кўрсатилгандан кейин тарғил сигирнинг дарди енгиллашди. Фермада икки орқа оёғи орасида сигирнинг елинидан каттароқ халтаси бор бузоқ туғилди. Бухоро область Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг аҳолиси бу воқеадан таажжубда.

Қ. СОЛИЕВ.

ТИЛИ ГАВДАСИДАН УЗУН ЖОНИВОР

Мева-сабзавот омборида яшик очилаётганда похол орасидан қисқа бўйин, узун думли, хипчадан келган бир жонивор қочиб кетди. У тезда тутиб олинди.

Кўп ўтмай Гвинеядан 40 кун йўл юриб келган нодир, тирик экспонат Пятигорск ўлкани ўрганиш музейининг меҳмони бўлиб қолди. Илмий ходимлар бу Шимолий, Жанубий Африка, Жанубий Испания, Урта Ер денгизи ороллари, София, Туркияда яшайдиган хамелеон эканини аниқладилар.

— Бу жониворни аввал нима билан боқишимизни билмадик, —дейди музей директори. — Сўнгра рангли балиқлар ейдиган қуртлардан берган эдик, қуртни бир зумда ютиб юборди. Қизиғи шундаки, хамелеоннинг тили гавдасидан ҳам узун эди.

Ҳозир «гвинеялик меҳмон»ни Пятигорск шаҳар ўқувчилари қўнғиз ва бошқа турли ҳашаротлар билан боқаётирлар. Хамелеон тўрт ойда 6 сантиметр ўсиб, семириб қолди. Терисининг рангини уч марта ўзгартирди. Музейга келганлар уни оппоқ кўм-кўк ва лимон рангида кўрдилар. Бу унинг ҳақиқатан хам ўз номига мослиги, афсонавий ҳайвонлар аждодидан келиб чиққанлигидан далолат беради.

Урмонда яшаб ўрганган хамелеон қафасда ҳам ўзини тетик сезаётир. Афтидан, курорт иқлими унга ёқиб қолган бўлса керак.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 13.00 — Программа, 13.05 — Янгиликлар, 13.15 — **«Икки якшанба»** (бадиий фильм), 14.45 — Телеочерк, 15.15 — Янгиликлар. **ТОШКЕНТ.** 18.25 — Программа. **Рус тилида:** 18.30 — «АХБОРОТ», 18.45 — **«Чин инсон қиссаси»** (бадиий фильм), 20.15 — Бугун — СССР Ҳаво Флоти куни. **Узбек тилида:** 20.55 — «АХБОРОТ», 21.10 — Даврмадҳи шоирлар назмида, 21.30 — «Учишга рухсат этаман», 21.45 — Июль Пленуми қарорлари ҳаётга, 22.05 — Янгиликлар, 22.10 — Санъат усталари. Рисқи РАЖАБИЙ, 23.00 — **Баскетбол:** СССР — АҚШ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 19.45 — Программа, 19.50 — Янгиликлар, 20.00 — Бадиий ҳаваскорлар концерти, 20.30 — Телеальманах, 21.00 — Янгиликлар, 21.05 — Ҳужжатли фильм, 22.00 — Концерт, 22.30 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. 20.30 — Эстрада концерти. **Рус тилида:** 20.40 — НОТ — амалда (ҳужжатли фильм), 21.30 — **«Ватандан узоқда»** (Бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/VIII да **Зайнаб ва Омон,** 19/VIII да **Дон Жуан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/VIII да **Парвона,** 19/VIII да **Мария Стюарт.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/VIII да **Фарғона тонг отгунча,** 20/VIII да **Ёлғончи даркор** (спектакллар кеч соат 8 да бошланади).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Гул ва тош — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ НОМЛИ, «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3, кеч 8 да).

Нон, севги ва фантазия — «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 12, 1, 5 кеч 6, 7, 9 да).

Европалик келин — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10.40 минутда бошланади)

Нон, севги ва фантазия — «ФЕСТИВАЛЬ».

Уй васиқасини олган киши — «ХИВА».

Узбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси Хисоблаш ишлари Бош бошқармаси

ХИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИНИНГ ТЕХНИК ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ВА ТУЗАТИШ БЎЙИЧА

ЯНГИ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН ТОШКЕНТ ТАЖРИБА ЗАВОДИ

1970 йилда ҳамма системадаги ва маркадаги ҳисоблаш машиналарини тузатиш ҳамда техник хизмат кўрсатиш учун

Республика территориясидаги ҳамма давлат муассасалари ва корхоналари билан

ШАРТНОМА ТУЗАДИ

Ҳизмат кўрсатиш малакали механиклар томонидан амалга оширилади.

Тузатиш стационар шароитларда бажарилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1 Луначарский проезди, 5-уй, телефон № 66-24-33.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

1970 йил учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

АСПИРАНТУРАГА ҚЎШИМЧА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда: вагон қурилиши ва вагон хўжалиги, ҳаракатдаги состав ва поездларни тортиш.

Аризалар — 15 сентябргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 25 сентябрдан бошланади.

Қабул қоидалари ҳамма олий ўқув юртлари учун умумий.

Ҳужжатлар: Тошкент шаҳар, Л-45, Оборонний кўчаси, 1-уйга юборилсин.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти коллективи институт партия тарихи кафедрасининг доценти И. Тожиевга онаси

Марҳамат ТУЛАГАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 33-65-45. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 331730. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216, Фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85. Бухоро 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972. Термиз — 23—27. Урганч — 34—55. Гулистон — 22—09.

№ Г. — 192. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. 01800.